

Warszawa, dnia 18 października 2012 r.

Grupa Posłów
na Sejm RP
Klubu Poselskiego
„Ruch Palikota”

**Szanowna Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy o :

- zmianie ustawy - o podatku od towarów i usług.

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posła Łukasza Gibałę.

Projekt z dnia .....

USTAWA

z dnia .....

o zmianie ustawy – o podatku od towarów i usług

Art. 1

W art. 87 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2004 Nr 54 poz. 535) wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Zwrot różnicy podatku, z zastrzeżeniem ust. 6, następuje w terminie 30 dni od dnia złożenia rozliczenia przez podatnika na rachunek bankowy podatnika w banku mającym siedzibę na terytorium kraju lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, wskazane w zgłoszeniu identyfikacyjnym, o którym mowa w odrębnych przepisach.”;

2) uchyla się ust. 2a oraz ust. 4a – 4f;

3) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„Na umotywowany wniosek, podatnikom dokonującym dostawy towarów lub świadczenia usług poza terytorium kraju i niedokonującym sprzedaży opodatkowanej, przysługuje zwrot kwoty podatku naliczonego, o której mowa w art. 86 ust. 8 pkt 1, w terminie określonym w ust. 2.”;

4) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy podatnik nie wykonał w okresie rozliczeniowym czynności opodatkowanych na terytorium kraju oraz czynności wymienionych w art. 86 ust. 8 pkt 1, podatnikowi przysługuje, na jego umotywowany wniosek złożony wraz z deklaracją podatkową, zwrot kwoty podatku naliczonego, podlegającego odliczeniu od podatku należnego w związku z prowadzoną działalnością

gospodarczą na terytorium kraju lub poza tym terytorium, w terminie 60 dni od dnia złożenia rozliczenia, z zastrzeżeniem art. 86 ust. 19.”;

5) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„Na wniosek podatnika, złożony wraz z deklaracją podatkową, urząd skarbowy jest obowiązany zwrócić różnicę podatku, o której mowa w ust. 2, w terminie 25 dni, licząc od dnia złożenia rozliczenia, w przypadku gdy kwoty podatku naliczonego, wykazane w deklaracji podatkowej, wynikają z:

1) faktur dokumentujących kwoty należności, które zostały w całości zapłacone, z uwzględnieniem art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.11)),

2) dokumentów celnych, deklaracji importowej oraz decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 2 i 3 oraz art. 34, i zostały przez podatnika zapłacone,

3) importu towarów rozliczanego zgodnie z art. 33a, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, świadczenia usług, dla którego podatnikiem jest ich usługobiorca, lub dostawy towarów, dla której podatnikiem jest ich nabywca, jeżeli w deklaracji podatkowej została wykazana kwota podatku należnego od tych transakcji.;

6) uchyla się ust. 13.

Art. 2

Przepisy niniejszej ustawy stosuje w stosunku do podatników, dla których bieg terminów określonych niniejszą ustawą rozpoczął się po dniu jej wejścia w życie.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia.

Uzasadnienie

1. Cele projektu.

Celem projektowanej regulacji jest skrócenie okresu, w którym urząd skarbowy ma obowiązek dokonać zwrotu różnicy pomiędzy podatkiem naliczonym a podatkiem należnym na podstawie ustawy – o podatku od towarów i usług, licząc od dnia złożenia rozliczenia przez podatnika. W ten sposób następować będzie szybsze uwolnienie środków finansowych przedsiębiorstwa, które to środki będzie ono mogło reinwestować. Jednocześnie, celem wprowadzanego uregulowania jest także uczynienie z końca tego

okresu bezwzględnie terminu, do którego ów zwrot ma nastąpić – termin ten nie będzie mógł być przedłużany decyzją naczelnika urzędu skarbowego.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie stanowiącej przedmiot regulacji.

Obecnie, zgodnie z art. 87 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. – o podatku od towarów i usług, podatnik ma prawo do zwrotu różnicy pomiędzy podatkiem naliczonym a podatkiem należnym, a zwrot ten – co do zasady – winien nastąpić w terminie 60 dni od dnia złożenia rozliczenia przez podatnika. Termin ten może być też jednak przedłużony przez naczelnika urzędu skarbowego *do czasu zakończenia weryfikacji rozliczenia podatnika dokonywanego w ramach czynności sprawdzających, kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej lub postępowania kontrolnego na podstawie przepisów o kontroli skarbowej* jeżeli *zasadność zwrotu wymaga takiego dodatkowego zweryfikowania*. W praktyce więc rzeczywisty termin zwrotu podatku VAT wyznaczają maksymalne terminy prowadzenia w/w postępowań, a ich wszczęcie może, i w praktyce tak się dzieje, stanowić pretekst do opóźnienia wypłaty należnego podatku od towarów i usług przez urzędy skarbowe. W sytuacji gdy te ostatnie z jakichś powodów nie są w stanie dokonać stosownego rozliczenia podatku w ustawowym terminie 60 dni mogą wykorzystywać swe kompetencje kontrolne by zyskać w ten sposób na czasie i odwlec uwolnienie zablokowanych środków danego przedsiębiorstwa.

Niestety, im dłuższy rzeczywisty czas zwrotu różnicy pomiędzy podatkiem naliczonym a podatkiem należnym, tym negatywne konsekwencje dla przedsiębiorstw istniejącego stanu rzeczy występują z większym natężeniem. Nie ulega bowiem wątpliwości, że odprowadzane w ramach podatku naliczonego środki, nie przynoszą przedsiębiorstwom zysków, zalegając jedynie bezproduktywnie, czasami przez wiele miesięcy, na kontach urzędów skarbowych. W przypadku dużych przedsiębiorstw mogą to być ogromne kwoty, a dla małych i średnich przedsiębiorców nader często są to kwoty bardzo znaczące. Nie trudno sobie wyobrazić, że takie zamrożenie środków, z punktu widzenia ekonomiki działania przedsiębiorstw jest czystym marnotrawstwem.

Warto w tym miejscu zwrócić również uwagę na zjawisko zatorów płatniczych i problem, jaki generuje ono dla płynności finansowej przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich. Zjawisko to polega na tym, że wskutek tego, że kontrahenci danego przedsiębiorstwa płacą z opóźnieniem, przedsiębiorstwo to ma problemy z płynnością

finansową, co w skrajnej sytuacji może doprowadzić nawet do jego bankructwa. W oczywisty sposób zjawiska te nasilają się w czasie dekoniunktury, kiedy coraz więcej kontrahentów płaci z opóźnieniem. Wtedy problem płynności finansowej występuje szczególnie często. Długi termin zwrotu podatku VAT w sposób istotny może intensyfikować problem z płynnością finansową, a tym samym w niektórych sytuacjach pośrednio również przyczyniać się do bankructw.

60 dni na dokonanie przez urząd skarbowy rozliczenia danego podatnika wydaje się terminem długim i nie znajdującym uzasadnienia, a przy tym niesprzyjającym rozwojowi gospodarki i krępującym przedsiębiorstwa. Zwiększa koszty obsługi podatku VAT dla przedsiębiorców, nie pozwalając im na szybkie reinwestowanie swoich środków.

Dodatkowo, możliwość przedłużenia powyższego terminu decyzją przez naczelnika urzędu skarbowego, nie tylko stwarza dla przedsiębiorców stan niepewności ale w przypadku wydania takiej decyzji, może powodować, i często powoduje, utratę ich płynności finansowej przez zablokowanie należnych im kwot na wiele miesięcy a nawet lat.

Ustawodawca, niejako uświadamiając sobie jak poważnie negatywne konsekwencje niesie dla przedsiębiorców konieczność przedłużającego się oczekiwania na zwrot podatku VAT, w niedalekiej przeszłości wprowadził skomplikowany i niepraktyczny zespół rozwiązań mających na celu złagodzenie skutków obowiązujących przepisów. I tak, wprowadził on system umożliwiający przedsiębiorcy stosowny zwrot podatku w terminie 60 dni pomimo zaistnienia przesłanek powodujących jego przedłużenie przez naczelnika urzędu skarbowego ale to pod warunkiem złożenia przez przedsiębiorcę stosownego zabezpieczenia majątkowego i wystąpienia z takim żądaniem, i – co najważniejsze – zgody na to naczelnika urzędu skarbowego. Ten ostatni dokonując oceny zabezpieczenia, *de facto* ocenia wiarygodność finansową przedsiębiorcy. Taka regulacja nie przyniosła żadnych pozytywnych zmian w sferze faktycznej i z oczywistych względów ma znikome znaczenie praktyczne.

3. Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

Istota zaproponowanego uregulowania sprowadza się do dwóch kwestii. Po pierwsze, skrócenie okresu, w którym urząd skarbowy ma obowiązek dokonać zwrotu różnicy pomiędzy podatkiem naliczonym a podatkiem należnym do 30 dni. Po drugie,

całkowitemu wyrugowaniu możliwości doraźnego przedłużania tego okresu decyzją naczelnika urzędu skarbowego.

Prostą konsekwencją tej drugiej zmiany jest usunięcie z obowiązującego stanu prawnego, zbędnego w efekcie, systemu fakultatywnego uzyskiwania zwrotu podatku VAT w standardowym terminie 30 dni (przed zmianą – 60), pomimo skorzystania przez naczelnika urzędu skarbowego z możliwości jego przedłużenia (w związku z zaistnieniem ku temu podstaw) – zespołu norm pozwalających otrzymać zwrot dzięki złożeniu zabezpieczenia majątkowego.

4. Przewidywane skutki prawne, gospodarcze i społeczne projektu.

Zaproponowane zmiany z pewnością obniżą koszty obsługi podatku VAT ponoszone przez przedsiębiorców. Uwolnią środki finansowe, które zostaną reinwestowane przez przedsiębiorstwa, co może wpłynąć tylko pozytywnie na ich rozwój. Ponadto poprawi się płynność finansowa przedsiębiorstw, a tym samym znacznie rzadziej będzie dochodziło do jej utraty i spowodowanych nią bankructw. Będzie to w sposób szczególny sprzyjać rozwojowi małych i średnich przedsiębiorstw. Poprawa sytuacji ekonomicznej tych ostatnich przyczyni się z kolei do rozwoju gospodarczego kraju.

Projektowana nowelizacja usunie także stan niepewności istniejący w regulowanym obszarze. Odtąd przedsiębiorca będzie mógł już zawsze spodziewać się należnego mu zwrotu podatku w przewidywalnym, nieodległym terminie i uwzględniać te środki w swoich planach inwestycyjnych.

Skutkiem społecznym niniejszych zmian będzie również wzrost zaufania obywateli do Państwa i poczucia poszanowania przez nie praw i interesów jednostki.

5. Przewidywane skutki finansowe projektu.

W ocenie projektodawców niniejszy projekt nie przyniesie negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa. Zwrócone szybciej niż pod rządami dotychczas obowiązującej ustawy środki z pewnością natychmiast zostaną reinwestowane przez przedsiębiorców, a co za tym idzie, z powrotem zasilą konto urzędów skarbowych.

6. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana nowelizacja nie dotyczy materii objętej prawem Unii Europejskiej.

